

دستورالعمل اجرایی معاملات عمده نوع اول و دوم

1- تعریف معامله عمده نوع اول

معاملات عمده نوع اول، معاملاتی است که تعداد سهام قابل معامله در آن بزرگتر و یا مساوی 5 درصد سرمایه شرکت باشد. منظور از سرمایه، سرمای های است که معاملات سهام بر اساس آن در حال انجام است.

تبصره 1: این دستورالعمل، معاملات عمده بر روی حق تقدم خرید سهام را نیز شامل می شود.

تبصره 2: عرض ههای اولیه از معاملات عمده نوع اول مستثنی است.

2- نحوه اعلام عرضه و شرایط آن

کارگزار عامل (فروشنده) درخواست کتبی خود مبنی بر فروش سهام به انضمام تصویر دستور و وکالتنامه فروش را از طریق دبیرخانه سازمان بورس به معاونت نظارت سازمان اعلام مینماید. تعداد سهام قابل واگذاری، شرایط فروش (نقد و یا در صورت اقساطی بودن، اعلام کامل شرایط آن)، قیمت پایه و تاریخ عرضه از جمله مواردیست که باید به صراحت در این درخواست ذکر شده باشد و هر گونه شرایطی که فروشنده مدنظر دارد باید در این تقاضا به تفصیل به صورت پیوست قید شده تا در اختیار بازار قرار گیرد. پس از آن امکان افزودن یا تغییر شرایط وجود ندارد.

3- ثبت درخواست در دبیرخانه سازمان

از تاریخ ثبت درخواست کارگزار عامل در دبیرخانه سازمان) با احتساب روز ثبت (تا تاریخ عرضه، حداقل باید 4 روز معاملاتی فرصت باشد. اگر فروشنده عرضه خود را در جراید آگهی نمود، تاریخ عرضه مندرج در آن نباید مغایر شرایط آورده شده در این بند باشد.

تبصره: در صورتیکه سهام قابل واگذاری بزرگتر و یا مساوی 50 درصد از سرمایه شرکت بود، از تاریخ ثبت نامه در دبیرخانه سازمان بورس) با احتساب روز ثبت (تا تاریخ عرضه، حداقل باید 7 روز معاملاتی فرصت باشد.

4- اطلاعیه عرضه عمده

براساس درخواست کارگزار عامل) ثبت شده در دبیرخانه سازمان (مدیریت نظارت بر بازار اطلاعیه عرضه عمده را تهیه و منتشر می نماید همچنین این درخواست را از طریق سامانه به اطلاع کلیه کارگزاران خواهد رساند. اعلام عمومی نیز از طریق سایت اینترنتی سازمان انجام می شود.

5- قیمت پایه

قیمت مشخصی است که کارگزار عامل در درخواست خود برای هر سهم اعلام می نماید قیمت پایه، حداقل قیمت برای عرضه سهام اعلام شده است.

6- نماد مجازی

معامله عمده در نمادی مجازی جدا از نماد اصلی انجام خواهد شد. در نماد مجازی محدودیت دامنه نوسان قیمت وجود ندارد. این نماد تا حداکثر یک ساعت پس از زمان شروع ساعت معاملات باید توسط مدیریت نظارت بر بازار بازگشایی شود.

7- نماد اصلی و شرایط انجام معامله

برای ایجاد نماد مجازی، نماد اصلی سهم باید باز و قابل معامله باشد.

8- شرایط عرضه

سهام عرضه شده به صورت یک جا بوده و باید متعلق به یک کد معاملاتی فروشنده باشد.

9- امکان خرید به صورت گروهی

در نماد مجازی تعداد سهام هر سفارش خرید وارده به سامانه باید برابر تعداد سهام اعلام شده برای عرضه باشد. در صورتیکه کارگزار متقاضی خرید بخواهد سهام مذکور را به بیش از یک کد معاملاتی تخصیص دهد، باید سفارش خرید خود را در زمان رقابت، به صورت خرید گروهی وارد سامانه نماید.

10 - قیمت پیشنهاد خرید

قیمت تقاضای خرید در تمامی سفارش های وارده به سامانه نمی تواند کمتر از قیمت پایه اعلام شده باشد.

11 - حذف بالاترین پیشنهاد خرید

کارگزاری که بالاترین پیشنهاد خرید را در نماد مجازی وارد سامانه می نماید، تنها در صورتی مجاز به حذف این سفارش یا کاهش قیمت آن است که پیشنهاد خرید بالاتری توسط کارگزاری دیگر وارد سامانه شود. کارگزار نمی تواند با پیشنهاد خرید خود به دلیل داشتن دو مشتری خریدار یا بیشتر به رقابت با خود بپردازد.

12 - عدم امکان کاهش قیمت پیشنهاد خرید

در صورتیکه یک کارگزار در رقابت با سایر کارگزاران، بالاترین پیشنهاد خرید را در نماد مجازی در سامانه وارد نمود، اگر سایر کارگزاران رقیب که سفارش خرید آنها در قیمتی پایین تر قرار دارد سفارش خود را حذف نمایند، آن کارگزار حق ندارد پس از این امر قیمت پیشنهادی خود را کاهش دهد.

13 - زمان احراز بالاترین پیشنهاد خرید

اگر از زمان ورود بالاترین پیشنهاد خرید برای سهام عمده در سامانه حداقل 3 دقیقه گذشته باشد، فروش سهام توسط کارگزار فروشنده بلامانع است.

14 - شرایط الزام فروش

کارگزار فروشنده در صورتیکه بالاترین قیمت پیشنهاد خرید بزرگتر و یا مساوی قیمت پایه اعلام شده باشد، با رعایت بند 17 این دستورالعمل تا پایان ساعات معاملات همان روز ملزم به عرضه سهام است.

عدم رعایت چنین امری تخلف محسوب شده و مراتب توسط مدیریت نظارت بر بازار کتباً به دبیرکل جهت رسیدگی اعلام خواهد شد.

15 - شرایط الزام ورود سفارش فروش

در صورتیکه تا 5 دقیقه پایانی ساعات معاملات هیچ سفارش خریدی در سامانه موجود نباشد، و تا این زمان کارگزار عامل) فروشنده (نیز سفارش فروشی در سامانه نداشته باشد، فقط به منظور حفظ سابقه در سامانه معاملات، کارگزار فروشنده در 5 دقیقه پایانی این سفارش خود را به قیمت پایه وارد سامانه مینماید. بدیهی است با توجه به بند 17، امکان خرید این سفارش برای کارگزاران وجود ندارد.

16 - انصراف فروشنده

در صورتیکه فروشنده سهام) مالک سهام (پس از درخواست کارگزار عامل) فروشنده (به هر دلیلی از واگذاری سهام منصرف گردید، سازمان بورس م میتواند سهام یاد شده را جهت بررسی موضوع تا رسیدگی کامل، در سامانه معاملات بصورت غیرقابل معامله درآورد.

17 - حداکثر زمان برای ورود پیشنهاد خرید

در صورتیکه بالاترین پیشنهاد خرید پس از 5 دقیقه پایانی ساعات معاملات وارد سامانه شود به جهت جلوگیری از بروز مشکلات و عدم شفافیت لازم، معامله عمده قابل انجام نبوده و کارگزار فروشنده حق فروش سهام را ندارد. حتی اگر از زمان بالاترین پیشنهاد خرید در سامانه 3 دقیقه گذشته باشد. سازمان در این حالت حق ابطال معامله را خواهد داشت. این معامله در روز معاملاتی بعد به شرح بند 18 ادامه خواهد یافت.

18 - امکان ادامه رقابت در روز معاملاتی بعد

کارگزاری که بالاترین پیشنهاد خرید را پس از 5 دقیقه پایانی وارد سامانه می نماید، عملاً از انجام معامله عمده در روز یاد شده جلوگیری کرده است. بنابراین در روز معاملاتی بعد، پس از ارسال پیغام مدیریت نظارت بر بازار مبنی بر ادامه رقابت معامله عمده، مجدداً موظف است پیشنهاد خرید را با همان قیمت وارد سامانه نماید و کارگزار فروشنده نیز حق انصراف از انجام معامله در روز بعد را ندارد. نام کارگزار خریدار و فروشنده متخلف در این بند کتباً توسط مدیریت نظارت بر بازار به دبیرکل جهت رسیدگی اعلام خواهد شد.

19 - ورود سفارش فروش

کارگزار فروشنده در صورتیکه بخواهد سفارش فروش خود را به قیمتی بالاتر از قیمت پایه وارد سامانه نماید و به تدریج این قیمت را کاهش دهد، این امر را قبل از بازگشایی نماد مجازی به مدیریت نظارت بر بازار اعلام مینماید. موافقت دبیرکل با این روش ضروری است.

تبصره: در صورت ادامه عرضه عمده به روز معاملاتی بعد، تداوم استفاده از روش ورود سفارش فروش) با شرایط قبلی یا جدید(، عدم تداوم یا استفاده از این روش در روز معاملاتی بعد امکان پذیر است.

20 - تغییر سفارش فروش

کارگزار فروشنده پس از کسب مجوز لازم جهت ورود سفارش فروش نحوه تغییر سفارش خود را به مدیریت نظارت بر بازار اعلام نموده و مدیریت مذکور در پیغام بازگشایی نماد مجازی حداکثر کاهش ریالی و حداقل تناوب زمانی در هر سفارش را به اطلاع بازار

م یرساند.

تبصره: در صورتیکه شرایط بند 13 احراز شده باشد، فروش سهام بلامانع است.

21 - تعریف معامله عمده نوع دوم

معاملات عمده نوع دوم، معاملاتی است که تعداد سهام قابل معامله در آن بزرگتر و یا مساوی یک درصد و کوچکتر از 5 درصد سرمایه شرکت است. منظور از سرمایه، سرمایه ای است که معاملات سهام بر اساس آن در حال انجام است.

22 - زمان درخواست

سهام عرضه شده به درخواست کارگزار عامل می تواند در نماد مجازی معامله شود. این درخواست به انضمام تصویر دستور و وکالتنامه فروش حداکثر باید تا ساعت 11 روز معاملاتی قبل از تاریخ عرضه در دبیرخانه سازمان به ثبت رسیده باشد. موافقت دبیرکل سازمان برای معامله در نماد مجازی در این نوع معامله عمده ضروری است.

3 - ارسال پیغام

پس از دریافت درخواست کارگزار به شرح مندرج در بند 22، مدیریت نظارت بر بازار در روز معاملاتی قبل از تاریخ عرضه، از طریق سامانه این درخواست را به اطلاع کلیه کارگزاران خواهد رساند. اعلام عمومی نیز از طریق سایت اینترنتی سازمان انجام می شود.

24 - احراز سایر شرایط

بندهای 2 و 5 تا 20 این دستورالعمل اجرایی برای معاملات عمده نوع دوم نیز برقرار و لازم الاجرا است.